

Mänsklig säkerhet eller suveränitet?

En postkolonial studie av The Responsibility to Protect

Abstract

The inability of the Security Council to consistently apply The Responsibility to Protect has drawn criticism towards the council, accusing it of a western bias. If true, this could prove a serious dent in the UN's ambition to maintain international peace and security according to the seventh chapter of the UN charter. The aim of this study is to compare and analyze different conflicts in order to identify variables which could tell us something about a potential bias. Since the criticism has been voiced mainly by representatives of the "third world", a postcolonial perspective will be used to analyze the results of the study along with postcolonial theories on state-building and a critical perspective on security. The results of the study show us that there is a significant difference in importance between the variables when an intervention is considered, and that the occurrence of war crimes and crimes against humanity is rarely considered enough for an intervention to be executed.

The finalizing discussion concludes that there doesn't appear to be any clear logic in the way which the Security Council applies The Responsibility to Protect, which could lead to serious legitimacy issues for the Security Council if left unsolved.

Key words: The Responsibility to Protect, Sovereignty, Intervention, Human Security, Postcolonialism

*Antal ord:*9859

Förkortningar

BBC = British Broadcasting Corporation
BRICS = Brazil, Russia, India, China, South Africa
CIA = Central Intelligence Agency
CSS = Critical Security Studies (The Aberystwyth School)
FN = Förenta Nationerna
HDI = Human Development Index
HRW = Human Rights Watch
ICC = International Criminal Court
ICISS = International Commission on Intervention and State Sovereignty
IMF = International Monetary Fund
MPI = Multidimensional Poverty Index
NATO = North Atlantic Treaty Organization
R2P = The Responsibility to Protect
UCDP = Uppsala Conflict Data Program
UNDP = United Nations Development Programme
WTO = World Trade Organization

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund	2
1.2	Syfte	3
1.3	Problemformulering & avgränsning.....	4
2	Metodologiska överväganden	5
2.1	Undersökningsupplägg	5
2.2	Variabler.....	6
2.3	Material & Materialproblem	9
3	Teoretiskt ramverk	10
3.1	Tidigare forskning	10
3.2	Postkolonialism som teoribildning.....	11
3.3	Postkolonialism och säkerhetsbegreppet.....	14
3.4	Kritisk säkerhet (The Aberystwyth School).....	14
4	Empiri	16
4.1	Mexiko	18
4.2	Jemen.....	19
4.3	Elfenbenskusten	19
4.4	Sydsudan	20
4.5	Libyen.....	20
4.6	Syrien	21
4.7	Möjlighet till frigörelse	21
5	Teoretiskt analys	23
6	Sammanfattande diskussion	26
7	Referenser	27

1 Inledning

“warranted by the fact that the ICC, despite being called International Criminal Court, is in fact an International Caucasian Court for the persecution and humiliation of people of colour, especially Africans”

Orden ovan yttrades av Gambias informationsminister Sheriff Baba Bojang i samband med att Gambia utannonserade sitt beslut att lämna internationella brottmålsdomstolen, ICC (Independent.co.uk, 2016) Såväl Burundi som Sydafrika har aviserat att man tänker följa i Gambias fotspår, och flertalet andra afrikanska länder har vädrat sitt missnöje mot domstolen som man anklagar för orättvis behandling. Likväl är inte ICC den enda institution som fått utstå kritik på senare år, även Förenta Nationerna har hamnat i skottgluggen för dess misslyckande med att finna en lösning på kriget i Syrien. FN har sedan 2005 en uttalad ambition om att förhindra krigsbrott och brott mot mänskligheten i alla dessa former, världssamfundet anses ha en skyldighet att skydda en stats invånare när en stat misslyckas med att erbjuda sina invånare en grundläggande säkerhet (FN, 2005 s. 30-31). Denna revolutionerande ambition kom att få namnet The Responsibility to Protect (R2P).

Trots anammandet av R2P står FN handfallet inför många av de humanitära kriser som utspelat sig på senare år, vilket har väckt kritik som samstämmer med kritiken mot ICC, anklagelser om att västvärlden inte är stringent i sin hantering av hot mot den internationella freden. Kritiken har till stor del kommit från ledare för den tredje världen, som anklagar västvärlden för tvivelaktiga avsikter och neokolonialism (Singh Puri 2016; un.org 2011). Kritiken visar även på konflikten mellan humanitära interventioner kontra statlig suveränitet, där det ofta finns en diskrepans mellan västvärlden och tredje världen gällande vilket som är att föredra. Nedan följer en studie av dessa påståenden, en uppsats vars övergripande ambition är att försöka klargöra huruvida det finns någon substans i kritiken som redovisades ovan samt avgöra huruvida denna kritik kan visa på tvivelaktigheter i FN:s hantering av hot mot den internationella freden.

Till min hjälp kommer jag huvudsakligen att använda mig av postkolonial teoribildning, då en stor del av kritiken mot R2P kommer från globala syd så bör postkolonialismen erbjuda lämpliga förklaringar till det problem jag identifierat. Framöver kommer ej begreppen tredje världen eller globala syd att användas, istället vill jag lyfta fram den trikontinentala världen som substitut för tidigare nämnda begrepp.

1.1 Bakgrund

I kölvattnet av 90-talets folkrättsbrott höjdes krav på en mekanism, ett internationellt samarbete som kunde sättas in för att stoppa och förebygga brott mot mänskligheten. 2000 tillsattes av denna anledning en kommission på uppdrag av den kanadensiska regeringen, med målet att arbeta fram en form av regelverk för humanitära interventioner och förebyggandet av folkrättsliga brott. Kommissionen fick namnet ICISS (International Commission on Intervention and State Sovereignty) och lanserade år 2001 sin rapport "The Responsibility to Protect" (MSB 2013). Rapporten blev banbrytande av den anledning att man argumenterade för att det primära ansvaret för befolkningens trygghet faller på den enskilda staten, men att det i statsuveräniteten ligger en skyldighet att skydda sin egen befolkning. Om det är ställt bortom allt tvivel att staten inte klarar av det ansvaret så ska världssamfundet agera och suveräniteten ställas åt sidan (ICISS 2001, s.11-13).

Fram till kalla krigets slut hade statlig suveränitet varit den rådande normen i världen och många såg med skepsis på det som kallades för humanitära interventioner. Kalla krigets bipolära världsordning ledde till att länder i den trikontinentala världen ofta användes som brickor i det storpolitiska spel som utkämpades mellan USA och Sovjetunionen (Peoples et al. 2015 s.62). The Responsibility to Protect syftade till att precisera i vilka situationer som en humanitär intervention kunde accepteras och i vilka situationer statlig suveränitet gällde, vilket inledningsvis välkomnades av länderna i den trikontinentala världen som hoppades på ett slut för mäktiga länders villkorlösa inskränkande av mindre länders suveränitet. En reviderad version av ICISS-rapporten antogs av en enig generalförsamling 2005, men fick snabbt kritik för att vara en urvattnad version av det ursprungliga förslaget. ICISS-rapporten innehöll ursprungligen möjligheter för regionala aktörer att besluta om en intervention, men i versionen som antogs av säkerhetsrådet 2005 så hade endast säkerhetsrådet mandat att besluta om en intervention (MSB, 2013).

Lite drygt tio år har gått sedan The Responsibility to Protect (R2P) antogs av en enig generalförsamling. Resultaten har varit minst sagt blandade, och kritiken har inte låtit vänta på sig. De inledande förhoppningar som länderna i den trikontinentala världen hade på R2P, som en garant för de mindre ländernas suveränitet, grusades snabbt då samtliga R2P-interventioner riktades mot just länder i den trikontinentala världen. Kritiker argumenterade för att R2P i själva verket är ett verktyg för väst att utöva makt gentemot sina forna subjekt och försvara den rådande världsordningen och västs ekonomiska intressen (Thakur et al. 2015 s. 291-292).

1.2 Syfte

Antagandet av R2P beskrevs av den brittiske historikern Sir Martin Gilbert som "den största förändringen i diskursen kring staters suveränitet på 360 år" (Thakur et al. 2015 s. 8). Anledningen är dels tanken om att stater har skyldigheter såväl som rättigheter, men även förskjutningen i debatten kring säkerhet. Antagandet av R2P har lett till en förändring i synen på säkerhet, från den statsbaserade realistiska syn som dominerade kalla kriget till ett pluralistiskt perspektiv med en bredare syn på säkerhet.

Det övergripande syftet med denna uppsats är att undersöka huruvida denna förskjutning har gett någon reell effekt, vilket jag ämnar att göra genom att analysera R2P och ta fasta på den kritik som riktats mot säkerhetsrådet. Kritiken, som delvis redovisats ovan, grundar sig i anklagelser om att västvärlden utnyttjar R2P för att verkställa sin egen agenda. Kritikens relevans utgörs av att säkerhetsrådet har en skyldighet att hantera hot mot den internationella freden i enlighet med det sjunde kapitlet i FN-stadgan (un.org, 2016). Vid den händelse att kritiken skulle framstå som befogad kan detta innebära betydande legitimitetsproblem för FN, samt väcka frågetecken kring om någon förskjutning i synen på säkerhet verkligen ägt rum.

Med hjälp av postkolonialismen, dess teorier om statsbyggande samt CSS eller The Aberystwyth School inom säkerhetsstudier ämnar jag studera huruvida R2P har haft någon inverkan på FN:s mål om att värna mänsklig säkerhet, vilket är dess uttalade ambition, eller om det faktiskt finns substans i kritiken som riktats mot R2P. Mer precist ämnar jag att ta hjälp av mitt teoretiska ramverk för att försöka identifiera eventuella variabler som spelar större roll än andra när man fattar beslut om en intervention, och på så sätt försöka avgöra ifall postkolonial teoribildning kan bidra med substantiell kritik gentemot R2P samt avgöra huruvida denna kritik kan visa på tvivelaktigheter i FN:s hantering av hot mot den internationella freden.

CSS, förkortning för Critical Security Studies, kommer att spela en liten men betydande roll i denna uppsats då den kommer att hjälpa mig att avgöra huruvida det funnits rimliga utsikter till en lyckad intervention, vilket i längden kan sägas vara det som avgör huruvida en intervention är legitim eller inte. Ändamålet för R2P är trots allt altruistiskt, tanken är att människor ska få det bättre efter interventionen än före. Misslyckas detta så faller hela interventionens legitimitet. Det problematiska med att försöka bedöma huruvida utsikterna är rimliga eller ej är att det är omöjligt att veta det kontrafaktiska utfallet, men samtidigt så är det alltid möjligt att göra bedömningar vilket jag hoppas att den postkoloniala teoribildningen ska kunna hjälpa mig med. Exempelvis så utgår den postkoloniala teoribildningen utifrån att statsbyggandet i den trikontinentala världen ser väldigt annorlunda ut än i det västerländska (Ayoob 1995, s. 23). Min förhoppning är att en analys av de statsbildningar som jag valt att analysera utifrån ett postkolonialt perspektiv ska kunna säga något om ett eventuellt kontrafaktiskt utfall.

1.3 Problemformulering & avgränsning

Antagandet av R2P skedde 2005 och denna uppsats har som ambition att analysera R2P så djupgående som möjligt, således kommer undersökning att avgränsas till tidsperioden 2005-2016. Problemformulering kommer att utformas på så sätt att fokus blir att undersöka huruvida R2P som internationell norm appliceras någorlunda konsekvent. Med konsekvent menas inte i detta fall att varje konflikt behandlas likadant, utan snarare att varje konflikt behandlas konsekvent och följdriktigt av säkerhetsrådet i enlighet med ICISS-rapportens riktlinjer. För tydlighetens skull har ordet konsekvent bytts ut mot stringent i den slutgiltiga frågeställningen. Med stringent menas i denna uppsats ordets definition enligt SAOL, "1. logisk o. konsekvent 1. (absolut) bindande .....1. bestämd 1. koncis, som hänger väl ihop (o. icke företer luckor 1. tankesprång o. d.), ofta närmande sig bet.: exakt 1. väl genomtänkt"

Frågeställning:

Är säkerhetsrådet stringent i sitt utövande av skyldigheten att skydda?

En forskningsfråga måste motiveras såväl inomvetenskapligt som utomvetenskapligt, och jag skulle vilja argumentera för att forskningsproblemets utomvetenskapliga relevans utgörs av kritiken som aktualiserats på senare år. Det ligger onekligen i samhällets intresse att ta reda på om R2P faktiskt lever upp till sitt altruistiska ändamål, och på så sätt bidrar till en fredligare värld. Den inomvetenskapliga relevansen utgörs av uppsatsens ambition att studera R2P ur ett kritiskt perspektiv. R2P har drygt tio år på nacken och är således ett relativt nytt fenomen, hitintills har en majoritet av forskningen mest ägnat sig åt teoretisering medan denna uppsats snarare har utvärderande drag.

Förhoppningen är att jag även ska kunna säga något om hur väl R2P etablerats som en internationell norm under sina första tio år, även om detta är en sekundär ambition. Andra möjliga frågor som läsaren kan ha i bakhuvudet vid en läsning av denna uppsats är: Behandlas alla konflikter likvärdigt av säkerhetsrådet? Finns det konflikter som får större uppmärksamhet än andra? varför/varför inte? Vilka faktorer kan tänkas ha en särskild betydelse för beslutet att genomföra en intervention? Lever R2P upp till sitt altruistiska ändamål?

2 Metodologiska överväganden

I Att fråga och att svara skriver författarna att det i princip finns tre huvudtyper av problemformuleringar; den beskrivande, den förklarande och den värderande (Teorell et al. 2007, s. 22). Min frågeställning kommer huvudsakligen att anta en förklarande form, men värt att påpeka är att det inte finns någon strikt gränsdragning mellan de olika typerna av problemformulering, vilket även författarna till Att fråga och att svara skriver om. Merparten av en uppsats kan ägnas åt en beskrivande uppgift, medan kausala och normativa resonemang kanske inte lyfts förrän i uppsatsens avslutande skede (Teorell et al. 2007, s. 31).

Denna uppsats kommer således att blanda såväl beskrivande som förklarande drag, men uppsatsens huvudsakliga ambition är att vara förklarande. Uppsatsen kommer att anta formen av en kvalitativ fallstudie, där några utvalda fall jämförs med varandra för att försöka finna variabler som kan påverka huruvida en konflikt utsätts för en R2P-intervention eller ej. Min förhoppning är att jag, efter utförd analys, ska kunna säga något om huruvida vissa variabler spelar större roll än andra för att fatta ett beslut om en R2P-intervention, samt huruvida säkerhetsrådet är stringent i sitt applicerande av R2P eller ej.

2.1 Undersökningsupplägg

Det forskningsupplägg som nästan uteslutande används inom statsvetenskapen kallas för icke-experimentell undersökningsuppläggning. Eftersom att jag ämnar att analysera någonting som har hänt, och inte på något sätt kan manipulera mina variabler kommer även min forskning att falla inom ramen för en icke-experimentell undersökningsuppläggning. Nästa steg beskrivs av Teorell et al. som det viktigaste strategival en forskare har att göra i sin forskningsprocess (2007, s. 80). Det är valet mellan en extensiv eller intensiv undersökning, valet att analysera många enheter eller att djupdyka ner i några få. Jag har valt det senare alternativet, det som också kallas för en intensiv studie. Jag kommer att analysera noggrant utvalda fall och jämföra dessa, inom ramen för det undersökningsupplägg som kallas för komparativ fallstudie.

Angående urval så finns det generellt sett två huvudtyper, slumpmässigt och strategiskt urval. Ett krav för att kunna använda sig av ett slumpmässigt urval är att hela populationen måste vara känd (Teorell et al. 2007, s 84). Det går att argumentera för att hela den population som jag ämnar titta på är känd, i och med att det finns tillgänglig data för alla konflikter som utspelat sig mellan 2005-2016. Jag skulle dock vilja argumentera för att R2Ps diffusa kriterier gör det svårt att

identifiera en exakt population, och kommer således att använda mig av ett strategiskt urval. Det strategiska urvalet kommer att ske utifrån en population med konflikter som har påbörjats efter 2005, det vill säga efter att R2P antogs av FN:s generalförsamling. Konflikter som påbörjades innan 2005 men fortfarande är aktiva har således exkluderats för att enklare kunna identifiera en potentiell population. Det lämnar mig med en population på ungefär tio konflikter, och urvalet ur denna population har motiverats med ambitionen att uppnå geografisk spridning och analysera konflikter av olika karaktär. Ifråga om fallstudier med kausal eller förklarande ambition återfinns fyra centrala principer vid val av fall; Att välja betydelsefulla fall, Att välja fall med variation, Att välja generaliserbara fall samt att välja fall för att komplettera extensiva resultat (Teorell 2007, s. 222). De analysenheter som jag slutligen har identifierat och beslutat att gå vidare med är konflikterna i Libyen, Syrien, Jemen, Elfenbenskusten, Sydsudan och Mexiko. Dessa fall uppfyller tre av fyra kriterier då jag har med betydelsefulla fall (Syrien & Libyen), fall med variation (Mexiko & Jemen) samtidigt som alla fall kan sägas vara generaliserbara då samtliga uppfyller majoriteten av kriterierna för en R2P intervention.

Gällande generaliserbarhet så brukar kvalitativa studier ibland beskyllas för att inte kunna leda till generaliserbara resultat. Visserligen kan fallstudier aldrig vara representativa i statistisk mening men för fallstudier hänvisar man ofta till en alternativ logik, analytisk generalisering. Förutsatt att det strategiska urvalet är noggrant genomfört så kan man, genom att analytiskt generalisera resultaten till en teori, lyfta fram allmängiltiga aspekter som kan förväntas säga något väsentligt om närliggande fall i populationen (Esaiasson et al. 2012, s. 159)

2.2 Variabler

I Metodpraktikan skriver författarna att variabeltänkandet är det enskilt viktigaste intellektuella hjälpmedlet för att en forskningsansats ska leverera så bra resultat som möjligt (Esaiasson et al. 2012, s. 44). Den norske samhällsvetaren Johan Galtung påpekade att nästan alla samhällsvetenskapliga problem har samma tredelade logiska uppbyggnad; analysenheter, variabler och variabelvärden (Esaiasson et al. 2012 s. 45). Mitt val av analysenheter har redan avhandlats i ovanstående stycken, således tänkte jag nu förklara hur jag har resonerat kring valet av variabler innan dessa redovisas.

De analysenheter jag har valt har alla gemensamt att de är, eller har varit, potentiella mål för en R2P-intervention. Jag har således valt att identifiera likheter bland x-variablerna men där utfallet, Y-variabeln, varierat. I två av de fall jag har valt har en intervention iscensatts och i fyra fall har interventionen uteblivit, Mitt mål blir således att försöka identifiera ifall det finns x-variabler som spelar en större roll än andra, samt vilka dessa kan vara, för iscensättandet av en intervention (Y). Nedan följer en presentation av mina variabler följt av en förklaring.

1. Etnisk rensning
2. Risk för etnisk rensning
3. Folkmord/krigsbrott/brott mot mänskligheten
4. Risk för folkmord/krigsbrott/brott mot mänskligheten
5. Diplomatiska påtryckningar
6. Värdefulla naturresurser
7. Stormaktsintresse
8. Har invånarna möjlighet att uppnå frigörelse?

De fyra första variablerna är hämtade från FN:s protokoll från sammankomsten 2005 där R2P antogs av en enig generalförsamling, i protokollet klargörs att R2Ps huvudsakliga syfte är att förebygga folkmord, krigsbrott, etnisk rensning samt brott mot mänskligheten (un.org, 2005). Världssamfundet har, enligt protokollet, inte bara ett ansvar att stoppa pågående brott utan även ett ansvar att förhindra brott innan de begås, vilket förklarar varför jag har valt att ta med variabel 2 & 4. Jag är medveten om att det är problematiskt att mäta en risk, speciellt i efterhand, men min förförståelse säger mig att det finns tillräckligt med material, officiella rapporter och forskning kring händelserna för att göra en bedömning. För definitioner av etnisk rensning, krigsbrott och folkmord kommer Internationella brottmålsdomstolens (ICC) definitioner att användas, vilka även hänvisas till i ICISS-rapporten. På grund av att brotten är lika i sin natur så har jag även valt att sammanfoga folkmord/krigsbrott/brott mot mänskligheten till en variabel. Variabelvärdet för variablerna 1-4 kommer att vara antingen 0 eller 1.

Variabel fem handlar om R2Ps krav på att alla diplomatiska alternativ måste vara uttömda innan en intervention iscensätts. I ICISS-rapporten listas följande diplomatiska alternativ: Vapenembargo, Avslutande av militära samarbeten med landet i fråga, ekonomiska sanktioner, importstopp(för omvärlden) på viktiga råvaror som olja, diamanter, droger, etc., flygförbudszon, utreseförbud för politisk elit samt exkludering ur internationella samarbetsorganisationer (ICISS 2001, s. 30-31). ICISS-rapporten innehåller några fler diplomatiska handlingar, men då dessa påminner väldigt mycket om andra diplomatiska handlingar har jag valt att operationalisera ner samtliga alternativ till dessa sju som jag precis redovisat. Viktigt att ta hänsyn till är dessutom att samtliga diplomatiska handlingar kanske inte går att applicera på samtliga konflikter, exempelvis blir det svårt att exkludera en stat ur internationella samarbetsorganisationer om staten inte är medlem i någon internationell samarbetsorganisation. Således kommer variabeln anses vara uppfylld så länge värdet uppgår till 4 av 7, då en majoritet av alternativen implementerats.

Variabeln gällande värdefulla naturresurser syftar till att ta fasta på postkolonial teoribildning som argumenterar för att västvärlden utövar ekonomisk dominans över den trikontinentala världen (Young 2001, s. 6). Efter interventionen i Libyen anklagade BRICS-länderna FN för att ha överskridit sitt mandat att skydda civila och använt detta för att få till en regimförändring i Libyen (Thakur 2015, s. 33). Kritiken gav vatten på postkoloniala kvarnar, och insatsen sågs av vissa som en täckmantel för att bevara västs ekonomiska och

politiska intressen (The Guardian 2011; Thakur et al. 2015 s. 301). Det blir således relevant att titta på huruvida de stater/konflikter jag valt som analysenheter är hemvist för värdefulla naturresurser vilka kan tänkas inverka på beslutet att intervensera eller ej.

Den sjunde variabeln, Stormaktsintresse, hänger ihop med den föregående och syftar även den till att ta fasta på den postkoloniala teoribildningen. Kriget i Syrien belyste problemen med stormaktsintresse kontra skyldigheten att skydda, den geopolitiska situationen i Syrien var långt mer invecklad än den i Libyen med många starka viljor och minimal enighet (Thakur 2015, s. 33). Ännu en gång aktualiseras den postkoloniala kritiken gentemot västvärlden som sätter sig själv först, och för att kunna genomföra en postkolonial analys kommer jag således att bli tvungen att ta hänsyn till stormakterna och deras intressen. De länder som i denna studie kommer att räknas som stormakter är säkerhetsrådets fem permanenta medlemmar. För att variabeln ska ses som uppfylld måste något av följande identifieras: Nära militärt/ekonomiskt/diplomatiskt samarbete med en stormakt eller strategisk (geografisk) betydelse för en stormakt

Den sista variabeln grundar sig i den uttalade ambitionen om att en R2P-intervention ska föregås av rimliga utsikter till en förbättrad situation för landets invånare. Kravet gäller främst militära insatser men även icke-militära insatser hade varit meningslösa om de inte bidrog till en förbättrad situation. Det problematiska är att rimliga utsikter, "reasonable prospects", aldrig definieras i ICISS-rapporten. För att lösa denna problematik ämnar jag ta hjälp av CSS och dess befrielse teori, vilken kommer att förklaras i mitt teoretiska ramverk. Tanken är att använda CSS för att försöka avgöra huruvida det fanns en möjlighet att förbättra invånarnas möjlighet till frigörelse, och i de fall en intervention iscensattes kan det även bli aktuellt att analysera huruvida interventionen faktiskt förbättrade invånarnas situation.

Det problematiska med att använda CSS är att teorin aldrig definierar exakt vad som kan ses som ett säkerhetshot, bara att målet med säkerhet är att individen ska uppnå frigörelse. För att lösa denna problematik har jag valt att använda mig av United Nations Development Programme (UNDP) och deras rapport från 1994. I rapporten listas sju "sektorer" som alla anses vara viktiga faktorer i att uppnå mänsklig säkerhet; ekonomisk säkerhet, personlig säkerhet, politisk säkerhet, samhällelig säkerhet samt säkerhet gällande mat, hälsa och miljö. Varje enskild sektor definieras även i rapporten, och tanken är att jag ska använda mig av sex av sju av dessa sektorer för att försöka avgöra huruvida det finns/fanns rimliga utsikter till en lyckad intervention.

2.3 Material & Materialproblem

En kvalitativ ansats öppnar upp för breda möjligheter gällande materialinsamling. Områdets bredd kontra omfånget för en kandidatuppsats har tyvärr begränsat mina möjligheter att samla in egen primärdata, med undantag för de FN-dokument jag har analyserat. Fördelen med att studera FN är att organisationen är synnerligen transparent, således har jag snabbt lyckats lokalisera samtliga FN-resolutioner som behövts för uppsatsen och undvikit användandet av sekundärdata. Totalt har jag gått igenom över 50 resolutioner under arbetet med denna uppsats, men för att framhäva några resolutioner som utgjort betydande empiriska fynd så vill jag nämna resolution 1970, 1973 samt resolution 1975. ICISS-rapporten från 2001 samt UNDP-rapporten från 1994 är två andra primärkällor som förekommer i uppsatsen.

Andra delar av mitt empiriska material har dessvärre inte varit lika förskonade från sekundärdata. En betydande del av mitt empiriska underlag utgörs av elektroniska källor, exempelvis Uppsala Conflict Data Program (UCDP), Freedomhouse, Human Rights Watch (HRW), Human Development Index (HDI) etc. vilka samtliga får ses som pålitliga källor, flitigt refererade till av andra statsvetare. I metodlitteraturen poängteras vikten av att förhålla sig källkritiskt till sina källor (Teorell et al, 2007 s. 104-106), vilket i mitt fall ter sig extra viktigt då merparten av min empiri kommer inhämtas från sekundära källor. Jag har dock fullt förtroende för de källor jag har valt att använda mig av, och anser mig ha en god källkritisk förmåga vilket underlättat mitt framtagande av empirisk data. Utöver tidigare nämnda källor förekommer även en del tidningsartiklar. Tidningsartiklarna används mestadels för att styrka somliga påståenden, eller för att komplettera information som jag ej kunnat extrahera ur någon av mina andra källor. Källkritiskt tänk har anammats i mitt urval av tidningsartiklar och jag har uteslutande använt mig av pålitliga nyhetskällor som British Broadcasting Corporation (BBC), The Guardian, New York Times etc.

Materialproblemen har varit få under mitt författande, utöver det faktum att majoriteten av min data är sekundärdata. Att belysa materialproblem bidrar dock till intersubjektiviteten, således vill jag lyfta ett smärre materialproblem som jag har stött på under forskningens gång. Materialproblemet jag vill belysa är svårigheter att lokalisera relevant empiri gällande en av mina analysenheter, närmare bestämt Sydsudan. Förklaringen finns sannolikt i att Sydsudan är en ung och konfliktfylld stat vilket begränsat mängden tillgänglig empiri kraftigt. Problematiken har lösts på så sätt att analysenheten helt enkelt tilldelats variabelvärde noll i de variabler där relevant empiri saknas. Materialproblemet bedöms inte vara av sådan omfattning att uppsatsen reliabilitet påverkats.

3. Teoretiskt ramverk

3.1 Tidigare forskning

Den postkoloniala teoribildningen föddes i spåren av koloniernas frigörelse under 50- och 60-talet. Under dess tidiga år var postkolonialismen tydligt sammanlänkad med marxismen, och några av teoribildningens tidiga klassiker författades av personer som bekände sig till den marxistiska ideologin, exempelvis Kwame Nkrumah, Frantz Fanon och Che Guevara. Efter hand som tiden gick kom postkolonialismen även att påverkas av de postmodernistiska tankegångar som fick stort genomslag under 80-talet, och dagens postkolonialism kan således ses som en blandning av dessa två perspektiv. Postmodernismens tydligaste påverkan på postkolonialismen är förskjutningen i ontologi från en strikt marxistisk objektiv-materialistisk syn på världen till en ontologi där även strukturer och dess subjektiva effekter analyseras (Young 2001, s. 7)

I en artikel från 1988 argumenterar Gayatri Spivak för att västerländskt akademiskt tänkande syftar till att stödja västs ekonomiska intressen (Spivak 1988, s. 67-70), vilket belyser vikten av att studera R2P med postkoloniala glasögon. Trots det är postkolonial forskning kring R2P en sällsynt företeelse, då en majoritet av forskarna ägnar sig åt teoretiserandet av R2P och sällan åt kritisk granskning. Två exempel på framstående forskare inom R2P är Ramesh Thakur och Alex Bellamy, vilka båda kan sägas tillhöra kategorin västerländska forskare som huvudsakligen ägnar sig åt teoretiserandet av R2P. En möjlig förklaring till varför R2P är relativt outforskat är sannolikt att postkoloniala tänkare ser R2P som en del av ett bredare begrepp, nämligen neokolonialism. Neokolonialism kommer att förklaras mer djupgående i det teoretiska ramverket, men går i korthet ut på att internationella institutioner som exempelvis World Trade Organization (WTO) och International Monetary Fund (IMF) är västerländska påtryckningsmedel som används för att utöva makt över forna kolonier (Young 2001, s. 45)

En annan betydande del av mitt teoretiska ramverk, och i längden uppsatsen i sin helhet, är postkolonialismens teorier kring statsbyggandet. Huvudsakligen kommer Mohammed Ayoob och hans bok *The third world security predicament - state making, regional conflict and the international system* användas för postkoloniala teorier kring statsbyggandet. Forskning kring statsbyggande är vanligt förekommande inom postkolonialismen (Jfr Rear 2008; Ababu 2013), men

få kan sägas vara lika framstående som Mohammed Ayoob och jag har således valt att fokusera på hans verk.

CSS har, precis som postkolonialismen, ursprung i marxismen vilket gör det förmånligt att kombinera dessa två teoribildningar. CSS företräds främst av två personer, Ken Booth och Richard Wyn Jones som arbetade fram teorin vid sin tid som verksamma vid Aberystwyth universitet i Wales. Wyn Jones & Booth inspirerades av Barry Buzans bok *People, state and fear* från 1991 där ett av Buzans huvudsakliga argument är att säkerhetstänkandet måste vidgas till att omfatta mer än militära hot. (Peoples et al. 2015, s. 33-34)

3.2 Postkolonialism som teoribildning

Postkoloniala tänkare ser kolonialiseringen som något djupare och bredare än en klassisk territoriell ockupation, enligt Young måste man även förstå det kulturella och ekonomiska förtryck som kolonierna upplevt och upplever än idag. Kolonialiseringen måste ses som en unik historisk händelse dels på grund av kolonialismen som global företeelse, men även som "globalisering", det vill säga spridning av västs normer och dess politiska och ekonomiska system. Hela världen verkar nu inom ett ekonomiskt system som kontrolleras och utvecklats av väst, och även om kolonierna nu i teorin uppnått politisk frihet så saknar de fortfarande ekonomisk frihet. Utan ekonomisk frihet blir det enligt Young omöjligt att uppnå politisk frihet. (Young 2001, s. 5)

För att exemplifiera sin tes så visar Young på hur många av ledarna för 50- och 60-talets självständighetsrörelser ställdes inför en ny verklighet när man väl vunnit sin suveränitet från kolonialväldet. Den kapitalistiska dominansen, som man tidigare endast stött på inom socialistisk teoribildning, blev smärtsamt uppenbar för den nya generationens trikontinentala ledare och som exempel lyfter Young fram Kwame Nkrumah. Nkrumah lyckades befria Ghana från Storbritanniens koloniala imperium och avslutade således den territoriella ockupationen, men han tvingades omgående till insikten att brittiska företag lagt beslag på det mesta av värde innanför Ghanas gränser. Landets största banker, försäkringsbolag, transportbolag etc. tillhörde alla brittiska företag, och landets största exportvara, kakao, hade bundits upp i en labyrint av finanstransaktioner för många år framöver (Young 2001, s. 45). Trots sin nyvunna territoriella suveränitet så fanns det fortfarande tydliga inslag av kolonialmakternas ekonomiska dominans över sina tidigare subjekt, ett fenomen som Young m.fl. (jfr Nkrumah 1965) kommit att kalla för neokolonialism.

3.2.1. Neokolonialism

Postkoloniala tänkare har riktat kritik mot begreppet "postkolonialism" då det innehåller prefixet "post" och således skulle implicera att kolonialismen tillhör det förgångna. Istället föredrogs begreppet "neokolonialism" som en benämning på epoken som efterföljde koloniernas frigörelse. Neokolonialism syftar till att

beskriva västvärldens ekonomiska hegemoni som gjort många forna kolonier beroende av sina forna kolonialherrar även efter självständigheten (Young 2001, s. 45). Young argumenterar för att kolonialismen helt enkelt bytt skepnad, och hämtar inspiration från Gramsci när han argumenterar för att avkolonialiseringen inneburit en förskjutning från det Gramsci kallar politiskt samhälle till ett civilt samhälle. Det nya, civila, samhället kännetecknas av överklassens hegemoni, inom såväl ekonomi, ideologi som kultur är överklassens idéer så pass etablerade att det är dessa som utgör den huvudsakliga maktfaktorn, till skillnad från ett politiskt samhälle där det är hotet om fysiskt våld som utgör den huvudsakliga källan till makt (Gramsci 1971: Young 2001, s. 45-46). Inom neokolonialismen så representeras det politiska samhället av den koloniala eran, då hotet om våld från kolonialherrarna ständigt var närvarande och var det som gav kolonialherrarna makten över sina subjekt.

Det civila samhället representeras inom neokolonialismen av av den koloniala aristokratin, under kolonialismens dagar den styrande eliten med nära band till landets kapital och som känner större samhörighet med västvärlden än sitt hemland (Ngugi 1981; Young 2001 s. 48). Internationellt så pekar Young ut organisationer som WTO och IMF som neokoloniala institutioner vars syfte är att utöva makt över de forna kolonierna, vilket ibland kompletteras med internt eller externt våld (Young 2001, s. 45). Med externt våld menas invasioner/bombningar medan internt våld syftar till våld utövat av statens egen polis/militär, mot dess invånare.

The responsibility to protect kan ses som ett påtryckningsmedel i samma kategori som ovan nämnda, men kritiseras aldrig specifikt av Young då bokens första utgåva utkom innan ICISS-rapporten släppts. Postkolonial kritik har dock riktats från andra håll, exempelvis skriver Jacinta O'Hagan om hur säkerhetsrådets icke-representativa utformning var ett återkommande ämne och föremål för kritik under FN-debatten om R2P 2009 (O'Hagan; Thakur 2015, s. 299). R2P kan även ses som en form av nekropolitik, en postkolonial teori om att västvärlden håller den trikontinentala världen i ett skräckvälde genom bistånd/nödhjälp (som kan avbrytas när som helst) samt ett ständigt hot om en extern intervention (Mbembe 2003; Peoples et al. 2015 s. 72-73). Mbembe argumenterar för att västvärldens källa till makt inte finns i dess ekonomiska dominans utan snarare i dess förmåga av bringa död och förstörelse (Mbembe 2003, s. 14). Detta är dock inte en tes uppsatsen ämnar driva, men den kan eventuellt bidra med substans till den postkoloniala analysen.

3.2.2. Postkolonialism och statsbyggandet

Mohammed Ayoob argumenterar för att många trikontinentala statsbildningar skiljer sig från sina västerländska motparter. Statsbildningarna är ofta lösare och mer etniskt heterogena jämfört med sina västerländska motparter, och hålls ofta samman av auktoritära regimer. Libyen och Etiopien är två exempel på fragila statsbildningar där den auktoritära regimen är/har varit det som håller ihop staten, och fallet Libyen illustrerar tydligt hur stor roll den auktoritära regimen spelade för statsbildningen med tanke på händelseförloppet efter Gaddafis fall. Enligt

Ayoob är intern konflikt och etniska splittringar kännetecknen för en stat som befinner sig tidigt i sitt statsbyggande (Ayoob 1995, s. 26).

Hur kommer det sig då att staterna i den trikontinentala världen skiljer sig från de i västvärlden? Ayoob pekar på tidsramen inom vilken de trikontinentala statsbildningar har byggts upp och hur denna skiljer sig väsentligt från de västerländska, som utvecklats under hundratals år. Ayoob argumenterar även för att den internationella omgivningen såg annorlunda ut under västerländska stater framväxt, jämfört med den trikontinentala världen där den präglades av kolonialisering och senare det kalla kriget. Ayoob gör, med hjälp av Anthony Giddens, en tydlig distinktion mellan moderna nations-stater och det han kallar för traditionella stater, allt från små antika stadsstater till gamla imperium som exempelvis romarriket och maliriket. Traditionella stater har ett politiskt centrum vars administrativa räckvidd är kort, fronter istället för gränser samt en frånvaro av statligt våldsmonopol. Giddens sätter den traditionella staten i kontrast gentemot den moderna nations-staten, som Giddens anser kännetecknas av suveränitet, administrativ kontroll (som möjliggörs av tydliga gränser) samt ett statligt våldsmonopol (Giddens 1987; Ayoob 1995 s.23-24).

Ayoob accepterar Giddens distinktion men kritiserar honom för att blanda ihop begreppen nationalstat och nations-stat. Ayoob använder en distinktion framtagen av Charles Tilly, som argumenterar för att nationalstaten besitter de egenskaper som Giddens menar var typiska för nations-staten, och att man med nations-stat istället menar en stat där befolkningen kännetecknas av en gemensam lingvistisk, kulturell och religiös identitet. Många av de västerländska staterna är nationalstater som har byggts under en lång tidsperiod, man har odlat fram en kollektiv identitet gällande historia, etik, moral, språk, religion och liknande faktorer. En viktig distinktion är att nations-staten präglas av nationalism, tanken om att stat och nation ska vara kongruent (Tilly; Ayoob 1995, s. 24).

Vidare skriver Ayoob att utvecklingen av Europas nationalstater pågick under perioden 1600-1800. Jämförelsevis så vann de första kolonierna sin självständighet i mitten av 1900-talet, och är således långt efter sina europeiska motsvarigheter i byggandet av en nationalstat. Precis som i Europa 1600-1800 så leder nationalstats-byggandet ibland till att konflikter kring nationens identitet uppstår, och då ledarna är stressade i sitt nationalstats-byggande hanteras sällan dessa konflikter på rätt sätt. Nationalism används ofta som ett verktyg i bygget av nationalstaten vilket orsakar problem då konstruerandet av en nation och byggandet av en nationalstat enligt Ayoob är två olika processer med två skilda ändamål. Andra utmaningar som Ayoob pekar ut för statsbyggandet i den trikontinentala världen är bristen på ovillkorlig legitimitet för staten och dess institutioner, inadekvat samhällelig sammanhållning samt bristen på samhällelig konsensus gällande social, ekonomisk och politisk organisering. Ayoob skriver vidare att dessa problem kännetecknar den tidiga processen i statsbyggandet, då ledarna försöker införa lag & ordning, monopolisera våldet samt begär villkorslös lojalitet av sina medborgare. (Ayoob 1995, s. 26-28)

3.3 Postkolonialism och säkerhetsbegreppet

Postkoloniala tänkare har ofta kritiserat säkerhetsbegreppet, speciellt den realistiska synen på säkerhet, för att vara eurocentrisk och utgå från en världsordning där staten utgör den enda aktören. Säkerhetsbegreppet kommer att spela en betydande roll i denna uppsats, då jag ämnar att använda det för att mäta huruvida det finns/finns rimliga utsikter till framgång för en intervention i de konflikter jag har valt att analysera. Inom postkolonialismen är Mohammed Ayoob en kraftig kritiker av det västerländska säkerhetsbegreppet, och har istället tagit fram ett nytt begrepp anpassat för den trikontinentala världen, "subaltern realism". Precis som namnet avslöjar är dock Ayoobs säkerhetsbegrepp statsbaserat, vilket dessvärre inte rimmar särskilt väl FN:s mål om mänsklig säkerhet och individperspektivet som det präglas av. Således har jag valt att istället använda mig av CSS, eller The Aberystwyth School.

3.4 Kritisk säkerhet (The Aberystwyth School)

Inledningsvis var ambitionen att konstruera ett eget säkerhetsbegrepp anpassat för postkoloniala studier, men tidsramen tillät tyvärr inte detta och därför har jag valt att istället använda mig av CSS. CSS kommer att användas för att mäta en specifik variabel inom R2P, den som på engelska kallas för "reasonable prospects", och som jag har valt att översätta till "rimliga utsikter". I ICISS-rapporten uttalas tydliga intentioner om att en R2P-intervention ska bidra till positiv fred, och ge landets invånare möjligheter att utvecklas utöver grundläggande behov som mat och säkerhet (ICISS 2001, s. 15). En lucka uppstår då rapporten låter bli att konkret definiera vad man menar med positiv fred, en lucka som jag hoppas att CSS ska kunna fylla.

CSS skiljer sig gentemot klassiska säkerhetsstudier då säkerheten anses ha ett syfte, nämligen frigörelse (emancipation) (Peoples et al. 2015 s. 29). Med frigörelse menar anhängare av CSS frigörelse från hot som det optimala mätinstrumentet vid säkerhetsstudier. CSS menar på att staten inte är den främsta aktören vid studier om säkerhet, speciellt inte i den trikontinentala världen där det ofta kan finnas en diskrepans mellan stat/regim och befolkning. CSS argumenterar istället för att det är individen som står i centrum vid säkerhetsstudier, det är individerna som utgör samhället och i längden även staten vilket gör individerna i samhället lämpligare som analysenhet än staten själv i abstrakt bemärkelse (Peoples et al. 2015 s.35). CSS vidgar således säkerhetsbegreppet från enbart militära hot, som dock spelar roll även inom CSS, till att innefatta allt som kan begränsa människors möjlighet till frigörelse exempelvis fattigdom, sjukdomar, miljöproblem etc. (Peoples et al. 2015 s. 36-37)

En viktig del av CSS är säkerhet som ett härlett koncept, alla individer upplever säkerhet olika (Peoples et al. 2015 s.33). Detta kan tyvärr bidra till svårigheter för CSS som applicerbar teori, men jag skulle vilja argumentera för att UNDPs säkerhetsfaktorer är tillräckligt omfattande för att täcka en majoritet av samtliga potentiella säkerhetshot.

4 Empiri

Uppsatsens empiriska underlag kommer utgöras av två moment; dels empiri om R2P i form av ICISS-rapporten & protokollet från FN:s världstoppmöte 2005, dels empiri om de analysenheter som jag valt att undersöka. Gällande empirin kring R2P så hade det ideala givetvis varit att endast använda sig av protokollet från världstoppmötet 2005, då det är den version som FN idag använder sig av. Problemet är dock att många av de konkreta åtgärder som presenteras i ICISS-rapporten helt enkelt saknas i den version av R2P som antogs av generalförsamlingen 2005. Denna problematik är något som samtliga R2P-forskare brottas med, men innebär inte nödvändigtvis att ICISS-rapporten måste uteslutas till förmån för protokollet från 2005. I artikeln "The responsibility to protect - An incoherent doctrine?" argumenterar författarna Brommesson & Friberg Fernros för att det finns starka skäl till varför man bör inkludera ICISS-rapporten i en analys av R2P. Man lyfter bland annat det faktum att ICISS-rapporten är den mest djupgående & kompletta studien av R2P, samt att rapporten fick ett stort akademiskt genombrott som håller än idag. Artikelförfattarna påpekar även att det finns tydliga tecken på kausala samband mellan rapporten och politiska beslut (Friberg Fernros & Brommesson 2013, s. 601-603). Det finns följaktligen flera argument för en inkludering av ICISS-rapporten vid en analys av R2P.

Den andra delen av min empiri berör, som tidigare nämnt, de konflikter jag har valt att analysera. Det empiriska underlag som jag kommer behöva är grundläggande information om varje konflikt, samt all empiri som har att göra med mina variabler. Den grundläggande informationen om samtliga konflikter kommer att hämtas ifrån Uppsala Conflict Data Program (UCDP), en databas som sedan mitten av 80-talet samlat data från världens aktiva konflikter. Värt att notera är dock att UCDP endast registrerar bekräftade dödsfall, vilket leder till att dess rapportering av dödsfall ofta är betydligt lägre än andra källor. Fördelen är dock att jag får en legitim och pålitlig bild av konfliktens omfattning. FN-resolutioner kommer att användas i den mån de finns tillgängliga. Annan relevant empiri kommer i största möjliga mån hämtas från UCDP, men kommer även behöva kompletteras med externa källor.

UCDP kommer framför allt att användas för att mäta mina fyra första variabler, för den femte så kommer FN-resolutioner att användas i den mån de finns tillgängliga. Avsaknad av FN-resolutioner kommer att resultera i värdet noll för den femte variabeln, då endast diplomatiska aktioner utfärdade av FN faller inom ramen för R2P (ICISS 2001, s. 48). Variabel fem, värdefulla naturresurser, kräver att jag först preciserar vad jag menar med värdefulla naturresurser. De fem resurser jag har valt är hämtade från en artikel i *The Guardian* (2011:2), och stämmer väl överens med min förförståelse över vilka resurser som har störst

betydelse i den internationella handeln. De resurser som är inkluderade i artikeln är vatten, olja, naturgas, kol, fosfor samt sällsynta ädelmetaller. Jag har valt att exkludera vatten, men kommer att gå vidare med resterande resurser. För att variabeln ska ses som uppfylld ska minst en av dessa fem resurser vara en av landets topp fem exportvaror, data om export kommer att hämtas från Central Intelligence Agency (CIA) (cia.gov, 2016). Information finns tillgänglig i samtliga fall förutom Sydsudan, som kommer att kompletteras med data från världsbanken.

Variabel sju är svår att mäta då det finns få officiella källor för stormakternas intresse, men min operationalisering ger mig trots det hopp om att kunna uppskatta ett variabelvärde. Allt från tidningsartiklar till statliga hemsidor kommer att användas för att försöka identifiera ett stormaktsintresse i enlighet med min operationalisering.

Den sista variabeln, som handlar om den förbättrade möjligheten att uppnå frigörelse, kommer att operationaliseras enligt de sju kriterier för mänsklig säkerhet som listas i UNDP-rapporten från 1994 som lyder; ekonomisk säkerhet, personlig säkerhet, politisk säkerhet, samhälls säkerhet samt säkerhet gällande mat, hälsa och miljö (UNDP 1994, s. 24-25). Jag har valt att utesluta samhälls säkerhet, community security som den kallas i rapporten, då jag har funnit begreppet svårt att operationalisera på ett framgångsrikt sätt. Även Food Security bidrog till operationaliseringsproblemet och jag har således valt att inkorporera det i begreppet ekonomisk säkerhet, då ekonomisk säkerhet och tillgång till mat ofta korrelerar. Eftersom att konflikterna utspelar sig under olika tidsperioder och med varierande längd och omfattning så kommer även tidpunkten för den insamlade datan att variera, men ambitionen är att hämta data från konfliktens inledande skeden i den mån den finns tillgänglig.

Nedan följer en kortare presentation av varje enskild sektor, för en komplett förklaring hänvisar jag till UNDP-rapporten.

- Ekonomisk säkerhet - Rätten till arbete och grundläggande inkomst
- Personlig säkerhet - Frihet från hot om våld från den egna staten, andra stater, andra grupper inom staten etc.
- Politisk säkerhet - Rätten till grundläggande mänskliga rättigheter som yttrandefrihet och åsiktsfrihet
- Säkerhet gällande hälsa - Rätten tillgång till grundläggande sjukvård
- Säkerhet gällande miljö - Rätten till en ren omgivning & rent vatten (UNDP 1994, s. 24-33)

Ekonomisk säkerhet samt säkerhet gällande mat & hälsa kommer att mätas med hjälp av Human Development Index (HDI) samt Multidimensional Poverty Index (MPI). HDI & MPI innehåller information om ekonomisk utveckling, sjukvård, svält etc. vilket gör dem till användbara mätinstrument. Politisk säkerhet kommer att mätas med hjälp av Freedom House index över politisk frihet i olika länder. Personlig säkerhet kommer att mätas genom att kombinera UCDP, HDI och Freedom House och på så sätt försöka få en bild över potentiella hot mot den personliga säkerheten. Säkerhet gällande miljö kommer främst att mätas med hjälp av HDI men även kompletteras med data från världsbanken vid behov. De

olika säkerhetssektorerna kommer inte att mätas i absoluta termer, utan jämföras med de andra analysenheterna. Att jämföra samtliga länder med exempelvis Sverige hade varit meningslöst och inte sagt särskilt mycket om invånarnas möjlighet till frigörelse.

Ett metodologiskt problem som uppstår i och med användandet av denna variabel är frågan om vid vilken tidpunkt som möjligheten till frigörelse ska analyseras. Alla utvalda konflikter som ska analyseras börjar vid olika tillfällen, samtidigt som få av mina analysenheter kan tillskrivas ett exakt startdatum. Ambitionen är att mäta medborgarnas möjlighet att uppnå frigörelse före en eventuell intervention, för att på så sätt avgöra huruvida en intervention faktiskt hade kunnat göra det bättre. Interventioner är oftast aktuella i början av en konflikt och således måste jag försöka analysera medborgarnas möjlighet att uppnå frigörelse vid konfliktens inledande skede, vilket även rimmar väl med R2Ps mål om prevention. Möjligheten till frigörelse kommer således mätas så tidigt som möjligt för varje konflikt, helst året för konfliktens utbrott om ett sådant kan preciseras. Metoden möjliggörs trots allt av att uppsatsen ämnar jämföra konflikter och ej stater. Ett smärre reliabilitetsproblem som kan åsidosättas då variabeln om frigörelse trots allt endast utgör en av åtta likvärdiga variabler.

Möjligheten till frigörelse kommer att mätas genom att varje analysenhet jämförs med övriga analysenheter inom varje säkerhetssektor. Placeringen kommer att resultera i ett visst antal poäng, där den "bästa" analysenhet tilldelas sex poäng, näst bästa fem etc. Poängen för varje säkerhetssektor slås samman och utgör en totalpoäng, max 30, där mer än hälften (det vill säga minst 16) krävs för att invånarna i ett land ska anses ha möjlighet att uppnå frigörelse och variabeln ses som uppfylld.

4.1 Mexiko

Sedan 2006 utspelar sig en lågintensiv konflikt mellan den mexikanska staten och landets mäktigaste drokarteller. Dödstalet sedan 2005 uppgår till 17 408 där en majoritet skedde mellan 2007-2014, men fortfarande dör uppemot 2000 per år i striderna (UCDP).

Massgravar har hittats vid flera tillfällen (The Telegraph 2016 ; CNN 2013), vilket indikerar att brott mot mänskligheten förekommit. Inga diplomatiska sanktioner har utfärdats av FN mot Mexiko, och inga resolutioner finns på området. Olja är en av Mexikos viktigaste exportvaror (CIA, 2016) och landet besitter således värdefulla naturresurser. Mexiko gränsar till USA och har flera bilaterala avtal med USA (whitehouse.gov, 2016), vilket indikerar på stormaktsintresse.

4.2 Jemen

2015 dras hela Jemen ner i ett regelrätt inbördeskrig efter att en shiamilis störtat det sunnitiska styret. Dödstalet sedan 2005 uppgår till 13 632, där en tydlig eskalering kan ses i mitten av 2014. 2015 beslutade sig Saudiarabien för att intervensera och bildade en arabisk koalition för att bekämpa rebellerna (UCDP, 2016). Koalitionen skulle komma att anklagas för krigsbrott, exempelvis riktades ett flyganfall mot en begravning som dödade hundratals civila (HRW, 2016), vilket faller inom ramen för ICC:s definition av krigsbrott. Fyra resolutioner har antagits av säkerhetsrådet gällande konflikten, där man konstaterar att konflikten i Jemen är ett hot mot den internationella freden och stabiliteten (FN resolution 2204). Endast en diplomatisk sanktion har införts, vapenembargo mot rebellerna (FN resolution 2216). Olja och naturgas är viktiga exportvaror (CIA, 2016). Inga militära samarbeten med stormakter finns och landet gränsar inte heller till någon av säkerhetsrådets fem permanenta medlemmar.

4.3 Elfenbenskusten

Elfenbenskusten symboliserar i mångt och mycket R2P, som den första interventionen som iscensattes i dess namn kom Elfenbenskusten att präglade den efterföljande debatten. 2010-talets konflikt är en direkt följd av 90-talets inbördeskrig, men vapenstilleståndet präglade 2000-talets första årtionde innan inbördeskrig var nära att bryta ut på nytt i början av 2010-talet. Dödstalet sedan 2005 uppgår till 652 (UCDP, 2016). I resolution 1975 anklagar FN parter i konflikten för brott mot mänskligheten (FN resolution 1975), men etnisk våld nämns inte specifikt i någon resolution. Etniskt våld var dock ett vanligt inslag i tidigare konflikter och således måste risken sägas vara överhängande även denna gång (UCDP, 2016).

FN har antagit 49 resolutioner angående Elfenbenskusten sedan 2005, bland annat har man utfärdat ett vapenembargo (resolution 1584), stopp för import av ivorianska diamanter (resolution 1643), samt ekonomiska sanktioner mot president Laurent Gbagbo och personer i hans omgivning (resolution 1975). Det slutgiltiga beslutet om intervention fattades i resolution 1975. Råolja är en viktig exportvara (CIA, 2016). Elfenbenskusten besitter nära band med Frankrike och är en viktig handelspartner, samt en viktig stat i det frankofona Afrika (diplomatie.gouv.fr), således går det att tala om ett stormaktsintresse.

4.4 Sydsudan

Fallet Sydsudan framstår i detta sammanhang som lite av en udda fågel. Grundad 2011 är Sydsudan den överlägset yngsta staten i sammanhanget, samtidigt som konflikten är en av de blodigare med 7451 döda sedan 2011 (UCDP). Våld har präglat Sydsudan sedan självständigheten från Sudan, och rapporter om krigsbrott haglar tätt (The Guardian 2016; HRW 2013). FN har även utfärdat en varning för etniskt våld (BBC, 2016), vilket var ett vanlig förekommande inslag under tiden Sydsudan var en del av Sudan. 13 resolutioner har antagits av säkerhetsrådet gällande Sydsudan, en majoritet rörande den fredsbevarande styrkan som finns i landet men i resolution 2206 utfärdar man även sanktioner mot den sydsudanesiska regimen (FN resolution 2206). Sydsudan är ekonomiskt sett världens mest oljeberoende land, där oljan motsvarar ca 60% av exporten (worldbank.org). Geografiskt sett så är det långt till närmsta stormakt och den unga staten har ännu inte utvecklat några djupgående diplomatiska band med någon sådan, vilket sannolikt komplicerats av den pågående konflikten.

4.5 Libyen

Med start i den arabiska våren skulle protesterna mot regimen komma att utvecklas till ett fullskaligt inbördeskrig, med 5099 döda sedan startskottet 2011 (UCDP). Det dröjde inte länge förrän säkerhetsrådet beslutade om en intervention, en intervention med mandat att skydda civila från de krigsbrott som man fruktade att Gaddafis soldater skulle begå i Benghazi (BBC, 2011). Rapporter om båda sidors krigsbrott fick ICC att väcka åtal mot tre misstänkta kort efter att interventionen iscensatts (ICC, 2011). Den NATO-ledda interventionen bidrog senare aktivt till rebellernas kamp för att störta Gaddafi, något som väckte skarp kritik mot interventionen där kritiker menade att man överskred sitt mandat, vilket skulle komma att påverka R2P negativt i efterföljande konflikter (Thakur et al. 2015, s. 300-301). 27 resolutioner om Libyen har antagits av säkerhetsrådet, varav 24 berör det libyska inbördeskriget. Bland de diplomatiska sanktioner som utfärdades av säkerhetsrådet finns vapenembargo (resolution 1970), reseförbud samt ekonomiska sanktioner mot politisk elit (resolution 1970), samt en flygförbudszon (resolution 1973). I resolution 1973 utfärdades även tillåtelsen för omvärlden att med alla möjliga medel, exklusive marktrupper, skydda civilbefolkningen från krigsbrott. Råolja, raffinerad olja samt naturgas är Libyens tre viktigaste exportvaror (CIA, 2016). Libyen var under lång tid diplomatiskt isolerat och besitter inte djupa band med någon stormakt. Geografiskt ligger Frankrike nära, men Libyen har istället utvecklat nära band med Italien som var kolonialherre under en period.

4.6 Syrien

Kriget i Syrien har en utveckling som i mångt och mycket påminner om Libyen, med en folklig resning mot en auktoritär regim som inleddes med den arabiska våren. Den totala dödssiffran uppgår till knappt 150 000 (UCDP), samtidigt som det finns starka misstankar från det internationella samfundet om att krigsbrott har begåtts (HRW, 2016). Syriens etniska komposition bäddar för etniskt våld (UCDP), även om något sådant inte rapporterats i en omfattande skala så måste risken anses vara påtaglig. 18 resolutioner har antagits av säkerhetsrådet sedan kriget bröt ut, dock har man inte lyckats enas om några av de sanktioner som föreslås i ICISS-rapporten utan resolutionerna gäller främst humanitär nödhjälp. Råolja, mineraler och andra oljeprodukter tillhör landets viktigaste exportvaror (CIA, 2016). Stormaktsintresset i Syrien är det som genomsyrar hela konflikten, då Ryssland har blockerat alla resolutioner i säkerhetsrådet som innehåller åtgärder mot den syriska regimen. Stormaktsintresset förklaras med att Ryssland har en flottbas i den syriska staten Tartus, och ett långtgående politiskt samarbete där man 1980 skrev under en gemensam deklARATION om vänskap som varar än idag (New York Times, 2012).

4.7 Möjlighet till frigörelse

- Ekonomisk säkerhet - 1. Mexiko 2. Syrien 3. Libyen 4. Elfenbenskusten 5. Jemen 6. Sydsudan
- Personlig säkerhet - 1. Syrien 2. Libyen 3. Elfenbenskusten 4. Jemen 5. Mexiko 6. Sydsudan
- Politisk säkerhet - 1. Mexiko 2. Sydsudan 3. Jemen 4. Elfenbenskusten 5. Syrien 6. Libyen
- Säkerhet gällande hälsa - 1. Mexiko 2. Libyen 3. Syrien 4. Jemen 5. Elfenbenskusten 6. Sydsudan
- Säkerhet gällande miljö - 1. Elfenbenskusten 2. Mexiko 3. Syrien 4. Jemen 5. Libyen 6. Sydsudan

Ranking efter möjlighet till frigörelse:

1. Mexiko 25p
2. Syrien 21p
3. Elfenbenskusten 18p
4. Libyen 17p
5. Jemen 15p
6. Sydsudan 9p

4.7.1. Empirisk datamatrix

	Variabel	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>Y</u>
<u>Analysenhet</u>										
Mexiko		0/1	0/1	1/1	1/1	0/7	1/5	2/2	25/30	0/1
Jemen		0/1	0/1	1/1	1/1	1/7	2/5	0/0	15/30	0/1
Elfenbenskusten		0/1	0/1	1/1	1/1	3/7	2/5	2/2	18/30	1/1
Sydsudan		0/1	1/1	1/1	1/1	1/7	1/5	0/0	9/30	0/1
Libyen		0/1	0/1	1/1	1/1	4/7	2/5	0/0	17/30	1/1
Syrien		0/1	1/1	1/1	1/1	0/7	2/5	2/2	21/30	0/1

1. *Etnisk rensning*
2. *Risk för etnisk rensning*
3. *Folkmord/krigsbrott/brott mot mänskligheten*
4. *Risk för folkmord/krigsbrott/brott mot mänskligheten*
5. *Diplomatiska påtryckningar*
6. *Värdefulla naturresurser*
7. *Stormaktsintresse*
8. *Har invånarna möjlighet att uppnå frigörelse?*

Y = Intervention

5 Teoretiskt analys

Inledningsvis kan vi konstatera att samtliga analysenheter uppfyllde tre variabler: värdefulla naturresurser, folkmord/krigsbrott/brott mot mänskligheten samt risk för folkmord/krigsbrott/brott mot mänskligheten. Det faktum att samtliga analysenheter i denna studie besitter värdefulla naturresurser kan ge stöd för postkolonialismens argument om västerländsk ekonomisk dominans. Viktigt att komma ihåg är dock att en intervention endast iscensattes i två av mina analysenheter, vilket möjliggör för argument som underminerar postkoloniala teorier. Dessa argument går dock att bemöta genom att påpeka att FN endast i ett fall har utfärdat ett embargo för viktiga naturresurser som producerats i någon av mina analysenheter, nämligen ivorianska diamanter (resolution 1643). Att säkerhetsrådet inte ansträngt sig ytterligare för att förhindra att medlemsstaterna importerar sydsudanesisk olja eller jemenitisk naturgas, vilket indirekt även riskerar att finansiera brott mot mänskligheten, måste ses som anmärkningsvärt och motstridigt gentemot ICISS-rapportens uttalade ändamål om positiv fred och mänsklig säkerhet.

De andra variabler som förekom hos samtliga analysenheter var såväl risk för samt dokumenterade folkmord/krigsbrott/brott mot mänskligheten. Trots det iscensattes alltså blott två interventioner, anmärkningsvärt nog så intervenerade FN i de två konflikter som krävt minst antal dödsoffer (UCDP). Det verkar således krävas något "extra" för att en intervention ska iscensättas, krigsbrott i sig verkar inte vara en utlösande faktor. Inte heller etniska inslag verkar få säkerhetsrådet att ta till vidare åtgärder då endast en av tre konflikter med risk för etniska inslag blev föremål för intervention, nämligen Elfenbenskusten. I fallet Sydsudan finns knappt några resolutioner antagna, trots att varningar om folkmord och etniskt våld haglar tätt. Vid den händelse att ett stormaktsintresse identifieras i fallet Sydsudan så hade variabeln eventuellt kunna erbjuda en förklaring till säkerhetsrådets uteblivna åtgärder men frånvaron av stormaktsintresse bidrar till att stärka existerande frågetecken kring säkerhetsrådets negligering av konflikten i Sydsudan.

Stormaktsintresse framstår i övrigt som den kanske mest betydande variabeln då såväl Jemen som Sydsudan uppfyller kraven för en intervention men trots det har konflikterna ägnats försumbar uppmärksamhet i säkerhetsrådet. Utifrån variabelanalysen så framstår frånvaron av stormaktsintresse som den avgörande variabeln, då konflikterna i övrigt besitter egenskaper som bör göra dem aktuellt för en intervention. Postkolonialismen skulle sannolikt argumentera för att detta är ett ypperligt exempel på hur mindre nationers välmående åsidosätts till förmån för stormakternas geopolitiska intressen (Nkrumah 1965, s.1; Young 2001 s. 46-48) . Ytterligare kritik kan riktas mot säkerhetsrådets negligering av konflikten om man dessutom tar hänsyn till att Saudiarabien är en stridande part i konflikt som

misstänks för krigsbrott, samtidigt som man är ordförandeland i FN:s råd för mänskliga rättigheter. Denna komplexa situation bäddar för postkolonial kritik då FN borde kunna pressa Saudiarabien till att upphöra med sitt deltagande i konflikten, eller se till så att Saudiarabien åtminstone följer krigets lagar.

Postkolonialismen kan även ge en möjlig förklaring till varför FN inte har valt att ingripa i Sydsudan och Jemen. Såväl Sydsudan som Jemen är relativt unga statsbildningar, 2011 respektive 1990, och befinner sig alltså i ett tidigt skede i sitt statsbyggande. Ett möjligt resonemang är att en intervention hade stört staterna i sitt statsbyggande, och att man av denna anledning väljer att avvakta. Förklaringen framstår inte som särskilt sannolik då det trots allt måste vara att föredra att bygga en stat i frånvaro av konflikt. Säkerhetsrådet har dessutom visat bristande förståelse för statsbyggandet i den trikontinentala världen vid tidigare tillfällen, kanske allra tydligast i Libyen. Det libyska statsbyggandet har raserats efter interventionen och kan idag anses utgöra en traditionell stat, med frånvaro av våldsmonopol och ytterst bristfällig administrativ räckvidd.

Ayoobs teorier om statsbyggandet i den trikontinentala världen kan dock ge substans till FN:s beslut/icke-beslut att intervensera i en konflikt, då svaga statsbildningar ökar risken för sekteristiskt och/eller etniskt våld. I studien exemplifieras detta tydligast av Sydsudan, det land där våldet har tydligast etniska inslag samtidigt som det dessutom är den yngsta och svagaste statsbildningen. Samma argument går dock att använda i en argumentation för en intervention i Sydsudan, statsbildningen är redan så pass svag att den omöjligt hade kunnat bli svagare av en intervention, och därför hade en intervention i Sydsudan varit att föredra framför någon av de andra analysenheterna. Den svaga statsbygget kombinerat med sydsudanesernas nästan obefintliga möjlighet att nå frigörelse gör det svårt att förstå hur den sydsudanesiska konflikten inte fått större uppmärksamhet från säkerhetsrådet.

Sydsudan är inte den enda av de undersökta analysenheterna som undgått säkerhetsrådets radar. Jämfört med Mexiko så framstår Sydsudans elva FN-resolutioner som många. Trots att det är den konflikt som skördat näst mest liv av alla jag undersökt, och trots rapporter om massgravar och brott mot folkrätten, så har inte säkerhetsrådet antagit en enda resolution gällande Mexiko. Återigen påminns vi om stormaktsintressets avgörande roll, i enlighet med postkolonialismens teoribildning så kan man med detta exempel tydligt se hur västvärldens ekonomiska intressen spelar en avgörande roll även vid förhindrandet av brott mot folkrätten och andra krigsbrott.

Ekonomiskt så är idag Mexiko och USA tätt sammansvetsade, med flera gemensamma handelsavtal länderna emellan som har rubbat majoriteten av de handelshinder som tidigare existerade mellan länderna. En betydande del av det som idag säljs på den amerikanska marknaden är producerat i Mexiko, att Mexiko är stabilt är således viktigt för den amerikanska konsumtionen och i längden även för den amerikanska ekonomin (state.gov). Neokolonialismen skulle hävda att säkerhetsrådets negligering av den mexikanska konflikten är ett bevis på att USA prioriterar sina egna ekonomiska intressen framför värnandet av mänsklig säkerhet (Young 2001, s. 46). Det är svårt att finna någon annan förklaring till hur en så pass blodig konflikt kunde passera obemärkt under säkerhetsrådets radar.

Syrien och Libyen är sannolikt de fall som tydligast präglat diskussionen om R2P under 2010-talet. Fallen är intressanta att jämföra då det inledande skedet i båda konflikter är väldigt likt, innan händelseförloppet tar en väldigt annorlunda utveckling. Konflikterna i Syrien och Libyen visar tydligt hur den skiljelinje som präglat skyldigheten att skydda sedan dess utformning vid millenniets början än idag spelar en betydande roll för R2P och dess framtidsutsikter, nämligen konflikten mellan säkerhet och suveränitet. Medan konflikten i Syrien pågått i knappt sex år så tog det drygt tre veckor för säkerhetsrådet att fatta beslut om en intervention i Libyen. Tiden för säkerhetsrådets agerande är kanske den tydligaste kontrasten mellan dessa två konflikter, postkoloniala teorier om statsbildning skulle argumentera för att staterna är väldigt likartade med en liknande historia och ungefär lika lång tid som självständiga, och staterna bör således befinna sig i samma skede i sitt statsbyggande. Möjligheten till frigörelse var ungefär densamma i båda länder och konflikternas ursprung likartad, vilket gör det svårt att förstå hur endast en av konflikterna blev föremål för en intervention.

Tittat vi på variabelanalysen ser vi att Libyen och Syrien skiljer sig på tre punkter; risk för etnisk rensning, diplomatiska påtryckningar samt stormaktsintresse. Riskerna för etnisk rensning borde snarare tala till fördel för en intervention i Syrien, medan stormaktsintresset återigen påminner oss om sin betydelse för förhindrandet av folkmord och etniskt våld. Den hastigt ihopsatta interventionen i Libyen bidrog sannolikt till att underminera R2Ps legitimitet och i längden även till att en liknande intervention i Syrien blockerats. Det vårdslösa ingripandet och det efterföljande kaoset gav vind i seglen för röster som förespråkar suveränitet, och det faktum att konflikten skördat fler dödsoffer efter interventionen bidrar inte heller till optimism kring R2Ps framtid. Värt att påpeka är dock att interventionen i Libyen inledningsvis följde ICISS-rapportens aviseringar för hur en intervention bör gå till, då diplomatiska påtryckningar utövades flitigt, men den korta tiden mellan diplomatiska påtryckningar och militär intervention gör det svårt att avgöra huruvida de diplomatiska aktionerna faktiskt hann få någon effekt innan interventionen inleddes.

Inte alla moln på R2Ps horisont är mörka, interventionen i Elfenbenskusten kan ses som en förebild för framtida interventioner och den enda intervention som faktiskt lyckades stabilisera läget. Kritiker (och postkolonialister) lär dock argumentera för att interventionen visar hur beroende Elfenbenskusten är av sina forna kolonialherrar, då det franska initiativet spelade en stor roll för interventionens initierande. Vissa postkoloniala tänkare skulle nog sträcka sig så långt som att Frankrikes inblandning i Elfenbenskustens affärer är en form av nekropolitik, vilket bidrar till att paralysera Elfenbenskustens invånare och begränsa ivorianernas vilja att själva förbättra sina liv av rädsla för/i hopp om en fransk intervention. Hur man än väljer att se på interventionen i Elfenbenskusten så kvarstår det faktum att det är den intervention som tydligast hedrar ICISS-rapportens arv om preventiva åtgärder och positiv fred

6 Sammanfattande diskussion

Avslutningsvis kan vi konstatera att R2P har överlevt sitt första decennium som aspirerande internationell norm, trots en del prövningar på vägen. För att mänsklig säkerhet på allvar ska kunna utmana suveräniteten som det internationella paradigmet krävs dock förändringar, och denna uppsats visar på hur framförallt stormakternas intressen måste åsidosättas för att mänsklig säkerhet ska kunna främjas på allvar. Uppsatsen visar dock på att frånvaro av stormaktsintresse inte heller är en garant för en intervention, vilket i denna uppsats exemplifieras av Sydsudan och Jemen. Säkerhetsrådets tystnad kring konflikterna i Jemen och Sydsudan öppnar upp för postkolonial kritik kring västvärldens dolda avsikter och säkerhetsrådets utformning. CSS bidrag till uppsatsen visar på att inte heller möjlighet till frigörelse verkar spela en avgörande roll vid beslutsfattande för en intervention.

Ska vi göra en ansats till att besvara frågeställningen så framkommer det i denna studie att säkerhetsrådet inte är särskilt stringent i sitt applicerande av R2P. Inget mönster eller tydlig logik har identifierats, vilket måste ses som ett betydande hinder för ambitionen att etablera R2P som internationell norm. Trots det anser jag att uppsatsen visar på generaliserbarhet, såväl kausal som deskriptiv. Uppsatsens deskriptiva generaliserbarhet utgörs av att urvalet kan sägas vara väldigt väldigt omfattande, det finns få anledningar att tro att någon av de övriga analysenheter i populationen skulle visa på något annat än de analysenheter jag har studerat visar. Även om inget specifikt mönster identifierats så finns det tydliga likheter mellan konflikterna, och likheterna är så pass slående att sannolikheten är stor att en liknande variabeluppsättning skulle förekomma även i populationens övriga analysenheter.

Uppsatsens resultat visar på tveksamheter kring säkerhetsrådets åtaganden enligt kapitel sju i FN-stadgan, att bemöta hot den internationella freden, vilket riskerar att få allvarliga konsekvenser för FN:s framtida legitimitet. Detta öppnar för nya forskningsområden, och förslag till framtida forskning är exempelvis hur FN kan arbeta för att stärka sin legitimitet och förbättra sitt arbete mot internationella hot mot freden. Förslagsvis bör forskning inrikta sig på säkerhetsrådets utformning och huruvida dess fördelning av permanenta platser mellan västvärlden och den trikontinentala världen har betydelse. Framtida studier kan även djupdyka i hur man kan reformera generalförsamlingen på bekostnad av säkerhetsrådet, då detta skulle öka FN:s representativitet och legitimitet.

7 Referenser

- Ayoob, Mohammed (1995). *The Third World security predicament: state making, regional conflict and the international system*. Boulder, Colo.: Rienner
- BBC. 2011. "Libya: Red Cross pulls out of Benghazi fearing attack", BBC. [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.bbc.com/news/world-africa-12767759> hämtad 2016-12-18
- BBC. 2016. "South Sudan conflict: UN warns of ethnic cleansing". BBC. [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.bbc.com/news/world-africa-38174754> Hämtad 2016-12-27
- Central Intelligence Agency, 2016. , *Libya, Yemen, Mexico, Cote d'ivoire*. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://ucdp.uu.se/#country/541> Hämtdatum: 2016-12-16
- CNN. 2013. "42 bodies found in mass graves in Mexico", CNN. [Elektronisk], tillgänglig: <http://edition.cnn.com/2013/11/25/world/americas/mexico-mass-graves/> hämtad 2016-12-27
- Chakravorty Spivak, Gayatri (1988). *Can the subaltern speak?*
- Diplomatie.gov, 2016. "France and cote d'ivoire. [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.diplomatie.gouv.fr/en/country-files/cote-d-ivoire/france-and-cote-d-ivoire/> Hämtad: 2016-12-29
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena (red.) (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4., [rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik'
- FN-stadgan: Kapitel VII. 2016. [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.un.org/en/sections/un-charter/chapter-vii/> Hämtad: 2016-12-10
- Freedom House, 2016. *Syria, Libya, South Sudan, Yemen, Mexico, Cote d'ivoire*. [Elektronisk] Tillgänglig: <https://freedomhouse.org/> Hämtdatum: 2016-12-16
- Friberg Fernros, Henrik & Brommesson, Douglas. (2013). The responsibility to protect – An incoherent doctrine?, *International Politics*. vol. 50, nr.4, s.600-622.
- Generalförsamlingen 2005: Resolution 60/1. *2005 World Summit Outcome*. . [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.un.org/womenwatch/ods/A-RES-60-1-E.pdf> Hämtad: 2016-12-01
- The Guardian. 2011. "There's Nothing Moral About Nato's Intervention in Libya". The Guardian. [Elektronisk], tillgänglig: <https://www.theguardian.com/commentisfree/2011/mar/23/nothing-moral-nato-intervention-libya> Hämtad: 2016-12-20
- The Guardian. 2011. "The six natural resources most drained by our 7 billion people". The Guardian. [Elektronisk], tillgänglig: <https://www.theguardian.com/environment/blog/2011/oct/31/six-natural-resources-population> Hämtad: 2016-12-20

- The Guardian. 2011. "UN report: South Sudan soldiers allowed to rape civilians in civil war". The Guardian. [Elektronisk], tillgänglig: <https://www.theguardian.com/global-development/2016/mar/11/south-sudan-soldiers-allowed-to-rape-civilians-civil-war-says-un-government-torture>
Hämtad: 2016-12-20
- Human Development Report, 2016. "Human Development Index". [Elektronisk], tillgänglig: <http://hdr.undp.org/en/content/human-development-index-hdi>
Hämtad: 2016-12-02
- Human Rights Watch. (2016). "Yemen: Saudi-Led Funeral Attack Apparent War Crime". Human Rights Watch. [Elektronisk], tillgänglig: <https://www.hrw.org/news/2016/10/13/yemen-saudi-led-funeral-attack-apparent-war-crime>
Hämtad: 2016-12-22
- Human Rights Watch. (2016). "South Sudan: War Crimes On Both Sides". Human Rights Watch. [Elektronisk], tillgänglig: <https://www.hrw.org/news/2014/02/26/south-sudan-war-crimes-both-sides>
Hämtad: 2016-12-27
- Human Rights Watch. (2016). "Syria: UN General Assembly Adopts Resolution on War Crimes Investigations". Human Rights Watch. [Elektronisk], tillgänglig: <https://www.hrw.org/news/2016/12/21/syria-un-general-assembly-adopts-resolution-war-crimes-investigations>
Hämtad: 2016-12-27
- ICISS - International Commission on Intervention and State Sovereignty. (2001). The Responsibility to Protect. International Development Research Centre, Ottawa. [Elektronisk], tillgänglig: <http://responsibilitytoprotect.org/ICISS%20Report.pdf>
Hämtad: 2016-12-01
- The Independent. 2016. "Gambia pulls out of 'racist' ICC amid fears of a mass African exodus". The Independent. [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.independent.co.uk/news/world/africa/gambia-international-criminal-court-south-africa-burundi-withdrawal-rome-statute-a7381336.html>
Hämtad: 2016-12-28.
- International Criminal Court. 2011. "ICC-01/11 - Situation in Libya". [Elektronisk], tillgänglig: <https://www.icc-cpi.int/libya>
Hämtad: 2016-12-18
- International Criminal Court. 1998, *Rome statute of the international criminal court* [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.preventgenocide.org/law/icc/statute/part-a.htm>
Hämtad: 2016-12-21
- Mbembe, Achille. (2003). Necropolitics, *Public Culture*. vol. 15, nr. 1, s. 11-40.
- MSB - Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap. 2013. "Responsibility to Protect". [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.sakerhetspolitik.se/Sakerhetspolitik/Mansklig-sakerhet/Responsibility-to-Protect-R2P/>
Hämtad: 2016-11-21
- Nkrumah, Kwame (1965). *Neo-colonialism: the last stage of imperialism*. London: Nelson
- New York Times. 2012. "Russian Warships Said to be Going to Naval Base in Syria". New York Times. [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.nytimes.com/2012/06/19/world/europe/russian-warships-said-to-be-going-to-naval-base-in-syria.html>
Hämtad: 2017-01-01

- Peoples, Columba & Vaughan-Williams, Nick (2015). *Critical security studies: an introduction*. Second edition. Milton Park, Abingdon, Oxon: Routledge
- Singh Puri, Hardeep (2016). *Global HotSpots, Global Pairings Previous Libya: Hillary Clinton, Susan Rice and the Ghost of Rwanda' – The Globalist*. [Elektronisk], tillgänglig: <http://hardeepsinghpuri.com/global-hotspots-global-pairings-previous-libya-hillary-clinton-susan-rice-and-the-ghost-of-rwanda-the-globalist/> Hämtad: 2016-12-28
- Säkerhetsrådet 2005: Resolution 1643. *Resolution gällande Elfenbenskusten*. [Elektronisk], tillgänglig: [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1643\(2005\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1643(2005)) Hämtad: 2016-12-20
- Säkerhetsrådet 2005: Resolution 1584. *Resolution gällande Elfenbenskusten*. [Elektronisk], tillgänglig: [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1584\(2005\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1584(2005)) Hämtad: 2016-12-22
- Säkerhetsrådet 2011: SC/10403. "Security Council Fails to Adopt Draft Resolution Condemning Syria's Crackdown on Anti-Government Protestors, Owing to Veto by Russian Federation, China". [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.un.org/press/en/2011/sc10403.doc.htm> Hämtad: 2016-12-11
- Säkerhetsrådet 2011: Resolution 1970. *Resolution gällande Libyen*. [Elektronisk], tillgänglig: [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1970\(2011\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1970(2011)) Hämtad: 2016-12-22
- Säkerhetsrådet 2011: Resolution 1973. *Resolution gällande Libyen*. [Elektronisk], tillgänglig: [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1973\(2011\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1973(2011)) Hämtad: 2016-12-22
- Säkerhetsrådet 2011: Resolution 1975. *Resolution gällande Elfenbenskusten*. [Elektronisk], tillgänglig: [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1975\(2011\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1975(2011)) Hämtad: 2016-12-22
- Säkerhetsrådet 2015: Resolution 2204. *Resolution gällande Jemen*. [Elektronisk], tillgänglig: [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2204\(2015\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2204(2015)) Hämtad: 2016-12-20
- Säkerhetsrådet 2015: Resolution 2206. *Resolution gällande Sudan och Sydsudan*. [Elektronisk], tillgänglig: [http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2206\(2015\)](http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/2206(2015)) Hämtad: 2016-12-20
- The Telegraph, 2016. "32 bodies and nine human heads found in Mexico mass graves". The Telegraph. [Elektronisk], tillgänglig: <http://www.telegraph.co.uk/news/2016/11/25/nine-human-heads-32-bodies-found-mexico-mass-graves/> Hämtad: 2017-12-21.
- Thakur, Ramesh Chandra & Maley, William (red.) (2015). *Theorising the responsibility to protect*.
- Teorell, Jan & Svensson, Torsten (2007). *Att fråga och att svara: samhällsvetenskaplig metod*. 1. uppl. Stockholm: Liber

- UCDP – Uppsala Conflict Data Program, 2016. *Syria, Libya, South Sudan, Yemen, Mexico, Cote d'ivoire*. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://ucdp.uu.se/#country/541> Hämtdatum: 2016-12-16
- UNDP - United Nations Development Report, 1994. "Human Development Report 1994". [Elektronisk], tillgänglig http://hdr.undp.org/sites/default/files/reports/255/hdr_1994_en_complete_nostats.pdf Hämtad: 2017-12-21.
- The White House. 2016. "Fact Sheet: United States - Mexico Relations". [Elektronisk] Tillgänglig: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2016/07/22/fact-sheet-united-states-mexico-relations> Hämtad: 2016-12-29
- World Bank, 2016. *South Sudan*. [Elektronisk] Tillgänglig: <http://www.worldbank.org/en/country/southsudan/overview> Hämtad: 2016-12-29
- Young, Robert J.C. (2001). *Postcolonialism: an historical introduction*. Oxford: Blackwell